

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	5
УВОД	15
ПРИЦИПИ И МЕТОДИ ДА СЕ ЈЕЗИК ЗАКОНОДАВСТВА УЧИНИ ЈАСНИЈИМ	21
1. Принципи чијим придржавањем се може обезбедити разумљивост закона	21
а) Живот права састоји се у његовој примени	21
б) Под закон морају сви	27
в) Закон ваља написати чистим народним језиком	29
г) Сваки закон мора бити појмљив и за обичну здраву памет	34
д) Законодавац треба да мисли као филозоф а да говори као сељак	35
б) Пиши онако да те не само могу већ и морају разумети	35
е) Језик пословица јзор законодавном изразу	37
2. Методи чијом применом се обезбеђује разумљивост језика	38
а) Језик што ближи народном и објашњавање правних појмова	39
б) Јасне мисли изрећи кратким реченицама	39
в) Прецизно одређивање понашања	40
г) Провера разумљивости језика	40

II. КЛАСИЧНО ПРАВНО СТВАРАЛАШТВО ДАЛО ЈЕ УЗОРНЕ ЗАКОНОДАВНЕ АКТЕ	43
1. Примери „старинског“ законодавства	43
а) Из Богишићевог законика	44
б) Из закона Првог српског устанка	48
в) Из школског законодавства	49
2. Осам принципа Валтазара Богишића	49
3. Без разумљивог језика нема добrog закона	52
а) Сажете и кратке одредбе	53
б) Дуже одредбе или одредбе с примерима	54
в) Правничке изреке	55
г) Правно правило на право место	56
д) Од конкретног ка апстрактном	56
б) Стручни изрази	57
е) Описни начин изражавања	58
III. СОЦИЈАЛИСТИЧКО ПРАВО ЗАХТЕВА НОВ НАЧИН ИЗРАЖАВАЊА	61
1. Самоуправљање и ново право налажу и нови примеран језик	61
2. Језички израз савременог кодификатора	62
а) Избегавање стручне терминологије	63
б) Описивање стручних појмова	63
в) Без позива у једном члану на одредбе других чланова	63
г) Сваки члан садржи једну мисао потпуно	64
д) Сваки став у поједином члану садржи само једну реченицу	64
б) Одредница за сваки члан	64
е) Природни ток законодавне материје	64
3. Законодавне речи и појмови у праву живот значе	67
а) Моћ речи	67
б) Права реч за одређени појам	72
в) Стручна реч за правни појам	76

4. Могућни ставови језичког изражавања данашњег законодавства ——————	79
а) Језички савршен израз ——————	79
б) Законске речи — поруке и активности ——————	82
IV. ПОРУКЕ ЗА БОЉИ ЈЕЗИК И ПРИСТУПАЧНИЈЕ ЗАКОНОДАВСТВО ——————	87
1. Закони морају бити једноставно и јасно формулисани ——————	87
2. Главно језичко обележје прописа мора бити краткоћа и јасност ——————	89
V. ПУТЕВИ ЈЕЗИЧКОГ МАЈСТОРСТВА ——————	95
а) Писање је интелектуално мајсторство ——————	96
б) Правилно мишљење почетак је и извор писања ——————	98
в) Само праве речи јасно изражавају мисли ——————	99
г) Реченице морају бити јасне ——————	102
д) Језик треба да изражава живот ——————	102
ђ) Вукове пословице о језику ——————	103
е) Стил треба да допринесе животу мисли ——————	104
ж) Књига је неопходна као и живот ——————	106
з) Стваралачка критика ——————	107
и) Треба видети много да би се сагледало све ——————	108
ј) Упорношћу до успеха ——————	110
VI. САДРЖИНА И ЈЕЗИЧКИ ИЗРАЗ ЗАКОНА (могућни ставови) ——————	113
1. Садржина закона ——————	113
2. Језички израз закона ——————	116
VII. ИЗБОР ТЕКСТОВА О ЈЕЗИКУ И СТИЛУ ——————	141
БИБЛИОГРАФИЈА ——————	163
РЕГИСТАР ПОЈМОВА ——————	169
РЕГИСТАР ЛИЧНИХ ИМЕНА ——————	179
Белешка о себи ——————	181